

5. Gondozóintézeti ellátás

Dispensaries

5.1.	A tüdőgondozó intézetek száma és betegforgalma az év folyamán	42
	<i>Number of pulmonary dispensaries and patients turnover</i>	
5.2.	A tüdőszűrő állomások és tüdőszűrő vizsgálatok	42
	<i>Pulmonary screening stations and pulmonary screenings</i>	
5.3.	A tüdőszűrő vizsgálatok száma szűrési kategóriák szerint	43
	<i>Number of pulmonary screenings by category of screenings</i>	
5.4.	A tüdőszűrő vizsgálatok hatékonysága	43
	<i>Effectiveness of pulmonary screenings</i>	
5.5.	A bőr- és nemibeteg-gondozók főbb adatai	44
	<i>Main data on skin and venereal dispensaries</i>	
5.6.	A szifilisz szűrésére végzett szerológiai vizsgálatok száma	44
	<i>Number of serological screenings for syphilis</i>	
5.7.	A pszichiátriai gondozók főbb adatai	45
	<i>Main data on psychiatric dispensaries</i>	
5.8.	Gyerme- és ifjúsági pszichiátriai gondozók főbb adatai	45
	<i>Main data on child and youth psychiatric dispensaries</i>	
5.9.	Addiktológiai gondozók főbb adatai	46
	<i>Main data on addictology dispensaries</i>	
	Módszertani megjegyzések	47
	<i>Methodological notes</i>	47

Csak az internetes mellékletből elérhető táblák: www.ksh.hu/polc

Tables available only from the internet annex: www.ksh.hu/shelf

5.10.	A tüdőgondozó intézetek száma és forgalma terület szerint, 2013	www
	<i>Number of pulmonary dispensaries and patients' turnover by geographical-administrative units, 2013</i>	
5.11.	A tüdőszűrő állomások forgalma terület szerint, 2013	www
	<i>Patient attendances at pulmonary screening stations by geographical-administrative units, 2013</i>	
5.12.	A pszichiátriai gondozók főbb működési adatai terület szerint, 2013	www
	<i>Main data on psychiatric dispensaries by geographical-administrative units, 2013</i>	
5.13.	A gyermek- és ifjúsági pszichiátriai gondozók főbb működési adatai terület szerint, 2013 ..	www
	<i>Main data on child and youth psychiatric dispensaries by geographical-administrative units, 2013</i>	

5.1. A tüdőgondozó intézetek száma és betegforgalma az év folyamán Number of pulmonary dispensaries and patients turnover

Év Year	Tüdőgondozó intézetek <i>Pulmonary dispensaries</i>		A betegforgalomból <i>Of which:</i>		
	száma number	betegforgalma patients turnover	nyilvántartott tbc-sek és kontaktok registered TB- patients	nem tbc-s non-TB-patients	prevenció prevention
1980	171	2 476 118	..	..	..
1990	164	2 077 232	..	..	..
2000	162	2 035 400	78 887	1 281 782	674 731
2001	160	2 013 231	75 210	1 281 655	656 366
2002	162	2 000 120	81 254	1 276 419	642 447
2003	162	1 984 642	74 203	1 294 873	615 566
2004	162	2 010 922	66 484	1 310 707	633 731
2005	162	2 045 556	49 527	1 341 920	654 109
2006	162	1 947 969	44 104	1 264 047	639 818
2007	162	1 509 098	35 467	1 057 569	416 062
2008	162	1 401 349	32 278	1 019 435	349 636
2009 ^{a)}	155	1 728 679	28 462	1 630 061	70 156
2010	153	1 476 465	30 308	1 416 842	29 315
2011	155	1 480 929	27 119	1 425 759	28 051
2012	153	1 422 074	24 511	1 375 180	22 383
2013	151	1 518 261	20 885	1 472 438	24 938

a) Lásd a Módszertanban. – See: *Methodology*.

5.2. A tüdőszűrő állomások és tüdőszűrő vizsgálatok Pulmonary screening stations and pulmonary screenings

Év Year	Stabil <i>Stabile</i>	Mozgó <i>Moving</i>	Szűrőállomások összesen <i>Screening stations together</i>	Tüdőszűrő vizsgálatok <i>Pulmonary screenings</i>	Száz 14 éven felüli lakosra jutó szűrés <i>Screenings per hundred population aged over 14 years</i>
	ernyőfénykép-szűrőállomások <i>X-ray screening stations</i>				
1980	96	61	157	6 480 073	77
1990	116	62	178	4 828 518	59
2000	128	56	184	3 977 846	47
2001	134	50	184	4 095 134	48
2002	134	48	182	3 913 798	46
2003	134	48	182	3 717 518	43
2004	134	48	182	3 681 879	43
2005	142	37	179	3 508 498	41
2006	135	48	183	3 670 144	43
2007	135	48	183	2 935 269	34
2008	135	48	183	2 308 748	27
2009	136	17	153	2 272 693	27
2010	131	16	147	2 172 685	25
2011	129	20	149	2 374 402	28
2012	130	14	144	2 274 284	27
2013	124	15	139	2 030 581	21

5.3. A tüdőszűrő vizsgálatok száma szűrési kategóriák szerint Number of pulmonary screenings by category of screenings

Év Year	Röntgen- átvilágításos szűrés Number of radioscopic screenings	Gépi szűrés Mechanical screenings			Összes szűrés Total	Ebből: Of which:	
		stabil in stabile	mozgó in moving	együtt together		tovább- vizsgálatra kiemeltek száma number of patients sent to a further examination	tovább- vizsgálatra kiemeltek száz szűrésből number of patients sent to a further examination per hundred screenings
		ernyőfénykép-szűrőállomásokon X-ray screening stations					
1980	22 676	2 995 136	3 462 261	6 457 397	6 480 073	237 791	3,7
1990	8 370	2 574 370	2 245 778	4 820 148	4 828 518	168 552	3,5
2000	18 299	2 038 987	1 920 560	3 959 547	3 977 846	224 990	5,7
2001	1 384	2 114 752	1 978 998	4 093 750	4 095 134	232 840	5,7
2002	2 618	2 084 025	1 827 155	3 911 180	3 913 798	215 300	5,4
2003	4 890	1 933 263	1 779 365	3 712 628	3 717 518	209 720	5,7
2004	1 042	2 067 218	1 613 619	3 680 837	3 681 879	216 761	5,9
2005	4 941	1 863 843	1 639 714	3 503 557	3 508 498	227 122	6,5
2006	..	1 900 816	1 769 328	3 670 144	3 670 144	212 456	5,8
2007	..	1 537 427	1 397 842	2 935 269	2 935 269	212 092	7,2
2008	..	1 389 159	919 589	2 308 748	2 308 748	160 538	7,0
2009	..	1 355 828	916 865	2 272 693	2 272 693	115 908	5,1
2010	..	1 374 408	798 277	2 172 685	2 172 685	120 993	5,6
2011	..	1 446 691	927 711	2 374 402	2 374 402	127 749	5,4
2012	..	1 453 260	821 024	2 274 284	2 274 284	81 565	3,6
2013	..	1 378 979	651 602	2 030 581	2 030 581	78 900	3,9

5.4. A tüdőszűrő vizsgálatok hatékonysága Effectiveness of pulmonary screenings

Év Year	Szűrőssel felkutatott tüdő- tbc-s betegek száma Number of pulmonary TB- patients found by screenings	Szűrőssel felkutatott igazolt tüdődaganatos betegek száma Number of verified pulmonary neoplasms found by screenings	Tízezer szűrésre jutó tüdő-tbc-s betegek száma Pulmonary TB- patients per ten thousand screenings	Tízezer szűrésre jutó igazolt tüdődaganatos betegek száma Verified pulmonary neoplasms per ten thousand screenings	Száz új tüdő-tbc-s közül szűrőssel felkutatott Patients found by screening per hundred new pulmonary TB- patients	Száz új igazolt tüdődaganatos közül szűrőssel felkutatott Patients found by screening per hundred new verified pulmonary neoplasms
1980	2 464	1 779	3,8	2,7	54,4	44,9
1990	1 541	2 041	3,2	4,2	46,3	38,7
2000	1 357	1 996	3,4	5,0	40,5	31,9
2001	1 267	2 073	3,1	5,1	41,0	33,2
2002	1 071	2 107	2,7	5,3	35,6	33,1
2003	1 016	2 007	2,8	5,5	39,8	30,5
2004	879	2 123	2,4	5,8	37,8	32,6
2005	643	2 057	1,8	5,9	33,9	31,4
2006	676	1 971	1,8	5,4	37,6	30,1
2007	591	1 906	2,0	6,5	35,7	31,4
2008	488	1 475	2,1	6,4	32,1	25,4
2009	447	1 464	2,0	6,4	32,5	23,5
2010	508	1 424	2,3	6,6	29,3	25,0
2011	434	1 441 ^R	1,8	6,1 ^R	28,6	23,2 ^R
2012	359	1 443	1,6	6,3	25,8	25,1
2013	276	1 311	1,4	6,5	25,4	24,2

5.5. A bőr- és nemibeteg-gondozók főbb adatai* Main data on skin and venereal dispensaries*

Év Year	Gondozók száma Number of dispensaries	Betegforgalom összesen, ezer Patients' attendances, thousand	Ebből: Of which:	
			nemibeteg-forgalom, ezer consultations of venereal diseases, thousand	bőrbetegforgalom, ezer consultations of skin diseases, thousand
1970	124	4 341	171	2 713
1980	124	3 265	112	2 238
1990	127	2 851	49	2 298
2000	121	1 966	17	1 788
2001	123	1 935	22	1 749
2002	124	1 965	14	1 800
2003	125	1 902	13	1 757
2004	125	1 898	16	1 732
2005	125	1 936	11	1 764
2006	125	1 875	..	1 689
2007	125	1 297	..	1 179
2008	125	1 264	..	1 163
2009	125	1 289	..	1 186
2010	125	1 246	..	1 155
2011	125	1 413	..	1 297
2012	125	1 185	..	1 087
2013 ^{a)}	115	1 486	..	1 387

* A MÁV bőr- és nemibeteg-gondozóival együtt. – Data on skin and venereal dispensaries of the Hungarian State Railways included.

a) Bőr- és nemibeteg-gondozási feladatot ellátó szolgáltatók. – Services of tasks caring patients with skin and venereal diseases.

5.6. A szifilisz szűrésére végzett szerológiai vizsgálatok száma Number of serological screenings for syphilis

Év Year	Szűrővizsgálatok száma Number of screenings	Ebből: pozitív eset Of which: positive cases		Száz szűrésre jutó pozitív eset Positive cases per hundred screenings	
		összes total	kezeletlen without treatment	összes total	kezeletlen without treatment
1970	615 982	1 623	491	0,3	0,1
1980	356 804	1 487	257	0,4	0,1
1990	101 579	462	110	0,5	0,1
2000	41 596	996	251	2,4	0,6
2001	40 315	1 016	241	2,5	0,6
2002	37 149	1 027	227	2,8	0,6
2003	30 820	1 566	363	5,1	1,2
2004	32 649	1 642	460	5,0	1,4
2005	29 427	2 282	334	7,8	1,1
2006	26 708	3 645	352	13,6	1,3
2007	23 444	2 427	193	10,4	0,8
2008	21 320	2 427	300	11,4	1,4
2009	21 936	1 258	289	5,7	1,3
2010	23 727	1 300	249	5,5	1,0
2011	28 124	2 273	319	8,1	1,1
2012	25 509	1 404	320	5,5	1,3
2013	25 325	1 405	99	5,5	0,4

5.7. A pszichiátriai gondozók főbb adatai

Main data on psychiatric dispensaries

Év Year	Pszichiátriai gondozók száma Number of psychiatric dispensaries	Betegforgalom Patient turnover			Otthoni Number of home	
		összesen total number of attendances	ebből: gondozott of which: cared	gondozottak aránya,% rate of cared	orvosi vizsgálatok examinations by physicians	szakgondozói vizsgálatok examinations by ancillary workers
2000	139	1 262 268	589 080	46,7	14 777	54 986
2001	142	1 304 493	585 873	44,9	16 011	50 772
2002	144	1 331 822	584 675	43,9	16 466	50 602
2003	144	1 363 510	582 643	42,7	19 531	49 392
2004	144	1 395 054	606 686	43,5	17 297	46 181
2005	146	1 431 397	641 351	44,8	17 519	46 379
2006	146	1 482 327	632 943	42,7	14 877	40 413
2007	145	1 251 354	529 371	42,3	12 553	26 354
2008	139	1 126 255	462 023	41,0	18 400	22 646
2009	135	1 185 793	469 029	39,6	9 189	23 660
2010	139	1 176 822	489 553	41,6	11 134	18 827
2011	140	1 183 845	510 565	43,1	8 177	20 123
2012	137	1 128 787	526 524	46,6	10 780	19 331
2013	135	1 083 736	475 353	43,9	11 965	18 166

5.8. Gyermek- és ifjúsági pszichiátriai gondozók főbb adatai

Main data on child and youth psychiatric dispensaries

Év Year	Gondozók száma Number of dispensaries	Betegforgalom Patient turnover			Otthoni orvosi látogatások száma Number of home visits of physicians	Otthoni védőnői, asszisztensi látogatások száma Number of home visits of district MCH nurses and assistants
		összesen total number of attendances	ebből: gondozott of which: cared	gondozottak aránya,% rate of cared		
2000	39	141 282	77 591	54,9	700	4 505
2001	39	135 295	71 619	52,9	662	4 351
2002	38	139 929	74 922	53,5	574	5 042
2003	36	131 549	67 679	51,4	360	5 249
2004	38	140 253	76 294	54,4	813	3 413
2005	36	196 808	126 187	64,1	470	4 473
2006	36	166 462	97 240	58,4	743	4 619
2007	36	145 068	82 772	57,1	664	4 533
2008	34	102 459	45 424	44,3	554	3 006
2009	24	81 476	34 846	42,8	202	2 655
2010	26	100 047	40 000	40,0	508	3 569
2011	26	96 523	39 705	41,1	179	2 044
2012	26	98 547	45 478	46,1	138	2 225
2013	24	100 541	54 627	54,3	54	2 371

5.9. Addiktológiai gondozók főbb adatai
Main data on addictology dispensaries

Év Year	Betegmegjelenés Attendance	Ebből: Of which:	
		gondozott megjelenés attendance of registered patients	új betegek attendance of new patients
2000	177 722	135 848	41 874
2001	179 102	133 404	45 698
2002	183 778	134 559	49 219
2003	171 131	122 349	48 782
2004	161 953	118 113	43 840
2005	164 353	113 274	51 079
2006	161 750	108 703	53 047
2007	127 515	86 162	41 353
2008	94 193	63 874	30 319
2009	73 643	48 040	25 603
2010	74 274	59 425	14 849
2011	85 781	67 778	18 003
2012	51 927	42 422	9 505
2013	48 181	40 939	7 242

Módszertani megjegyzések

Gondozóintézetek: a gondozó meghatározott, sajátos betegségeken (pulmonológia, ideg-elme, bőr- és nemi betegségek, daganat stb.) szenvedő járóbetegeket ellátó, gyógyító-megelőző egészségügyi intézmény. A gondozók a beutalt, továbbá a szűréssel felkutatott, szakvizsgálatra beutalt vagy önként jelentkezett betegek rendszeres gondozását végzik.

A gondozókban nyilvántartott beteg: egy meghatározott időpontban (általában az év végén) nyilvántartott, rendszeres gyógykezelés, illetve gondozás (ellenőrzés) alatt álló beteg.

Új beteg: akit a tárgyévben vettek nyilvántartásba, gondozásba; a tbc-s és nemi betegek esetében az, akit előző gyógykezelése során gyógyultnak nyilvánítottak, de ismét megbetegedett; a rosszindulatú daganatos betegek esetében az onkológiai gondozóban jelentkező vagy szűréssel felkutatott személy, akit adott betegséggel még nem kezeltek.

Tüdőgondozói ellátás

Tbc- és pulmonológiai gondozás: összefoglaló elnevezése a tüdőbeteg-gondozókban működő valamennyi pulmonológiai profilú gyógyító-megelőző tevékenységnek.

A tbc és a hörgőrák kivételével a krónikus tüdőbetegségekre nincs bejelentési kötelezettség, azok a betegek kerülnek csak regisztrálásra, akik a tüdőgondozókban megjelentek.

Betegforgalom: tartalmazza a nyilvántartásban szereplő tbc-s betegek és kontaktok, a nem tbc-sek, valamint a prevenció okából megjelent betegeknek az év folyamán történt minden megjelenését a gondozókban, függetlenül attól, hogy orvos, asszisztens vagy védőnő foglalkozott-e velük. A tbc-s beteg otthonában tett látogatás is itt szerepel.

Tüdőszűrő vizsgálat: a tüdőszűrő vizsgálat olyan radiológiai és fototechnikai módszerrel végzett szakvizsgálat, amely elsősorban a tüdőtuberkulózisban, illetve tüdődaganatos megbetegedésben szenvedők felkutatását célozza.

2009-ben, az adatgyűjtésben módszertani változás következett be, ezért az 5. 1-es táblázatban a nem tbc-s betegek és a prevenció adatai az előző évek adataival korlátozottan összehasonlíthatók.

Adatok forrása: Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet, OSAP 2083 sz. Tüdőbeteg-gondozók éves jelentése.

Bőr- és nemibeteg-gondozás

Bőr- és nemibeteg-gondozás: a bőr- és nemibetegek szakorvosi kezelése, a fertőzések továbbterjedésének megakadályozása, ennek érdekében kúraszerű beavatkozások végzése, a beteg meghatározott idejű megfigyelése.

Adatok forrása: Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI), OSAP 2084 sz. Bőr- és nemibeteg-gondozók működési kimutatása; Országos Epidemiológiai Központ, OSAP 2096 sz. Kimutatás a bőr- és nemibeteg-gondozókban kezelt szexuális úton terjedő betegségekről.

Pszichiátriai gondozás

A pszichiátriai gondozás: az a tevékenység, amely során a szakorvosok hosszan tartó pszichiátriai betegségben szenvedők ellátását végzik a betegség minden fázisában, területi ellátási kötelezettséggel. A gondozás kiterjed a tudatzavarral járó betegségekre, a hangulati élet zavaraira, az értelmi fogyatékosokra, a személyiségzavarokra, az időskori kórképekre. Ezen kívül akut ellátást és rövidebb ideig követést biztosít az átmenetileg lelkiegyensúly-zavarban szenvedőknek.

Adatok forrása: Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI), OSAP 2086 sz. A pszichiátriai gondozók jelentése.

Methodological notes

Dispensaries: a curative and preventive health care institution which provides care for outpatients suffering from certain specific diseases (pulmonary, psychiatric-mental, dermato-venereal diseases or tumours, etc.) Dispensaries register and provide regular care for patients found and referred to a dispensary during patient care, furthermore, referred for special examination, found at screening or attending voluntarily the institution.

Patient registered in a dispensary at a specific time (generally at the end of the year) and undergoing regular medical treatment or care (control) in the dispensary.

New patient: a patient newly recorded in the current year; a TB or STD patient who was discharged as cured after a previous treatment but has relapsed; a patient with a malignant tumour who visits an oncological clinic or who is found by screening; or a patient who has not yet been treated with the disease.

Tuberculosis and pulmonological care: all curative and preventive pulmonary activities carried out in TB dispensaries.

There is no obligation to report chronic pulmonary diseases other than tuberculosis and bronchial cancer. Only those patients are registered who attend a pulmonary dispensary.

Patient turnover: includes all attendances of registered TB patients, contact people, non-TB patients, and patients attending for preventive reasons during the year, regardless whether a doctor, an assistant or a nurse dealt with them. Home visits to TB patients are also included here.

Pulmonary screening examination: a medical examination by radiological and photographic methods carried out for the primary purpose of detecting pulmonary tuberculosis and pulmonary tumours.

Due to methodological changes in 2009 comparability of data on non-TB-patients and prevention in Table 5.1 is limited in time.

Source of data: 'Korányi' National Institute of Tuberculosis and Pulmonology, NSDCP 2083: Annual report on pulmonary dispensaries.

Dermato-venereal care: a specialist's treatment of patients with skin and sexually-transmitted diseases, the prevention of infections from spreading, by regular interventions, and the supervision of a patient for a specified time.

Source of data: National Institute for Quality- and Organizational Development in Healthcare and Medicines, NSDCP 2084: Operational report of skin and venereal dispensaries; National Center for Epidemiology, NSDCP 2096: Report on STD patients treated in skin and venereal dispensaries.

Psychiatric care: the treatment provided by specialists with regional obligation of medical attendance, for people suffering from chronic psychiatric illnesses during all phases of the illness.

Psychiatric care covers disorders of consciousness, mood disorders, mental retardation, personality disorders and clinical pictures of elderly people. Besides, it provides acute care and short-term follow-up for people suffering from temporary mental disorders.

Source of data: National Institute for Quality- and Organizational Development in Healthcare and Medicines, NSDCP 2086: Report on psychiatric dispensaries.